

Wieści Gminne

listopad - grudzień 2017
Rok 20, Nr 11 - 12

GAZETA BEZPŁATNA

BIULETYN SAMORZĄDOWY GMINY WAPNO

W numerze m.in.:

- Podsumowanie roku 2017 - str. 2-3

- 99 rocznica odzyskania niepodległości - str. 5

- Powiatowy Budżet Obywatelski - str. 4
- Andrzejki - str. 6
- Turniej Tensa Stołowego im. Grzegorza Pietrzyckiego - str. 15

- Spacerkiem po gminie - str. 7

Wapno

część druga

*Gdy już wieczór zapali swą gwiazdę,
Która wie, że aż hen do Betlejem
Niech obudzą się myśli przyjazne
I w nas radość niech promienieje.*

*Niech Święta Bożego Narodzenia i Wigilijny wieczór
upłyną Wszystkim w szczęściu i radości,
przy staropolskich kolędach i zapachu świerkowej gałązki.
Zaś Nowy Rok 2018 niech niesie z sobą
spełnienie marzeń skrywanych często na dnie serca,
darzy zdrowiem własnym i najbliższych
i niech będzie Nadzieją na wszystko,
co najlepsze w naszym życiu.*

Przewodniczący Rady
Gminy Wapno

Radosław Kubisz

Wójt
Gminy Wapno

Zbigniew Grabowski

Szanowni Mieszkańcy Gminy Wapno!

Kończący się rok jest zawsze okazją do sporządzenia swego bilansu realizacji zamierzonych celów w oparciu o środki z gminnego budżetu. Tegoroczny budżet został wsparty znacząco środkami z nadwyżki budżetowej (554.630,80 zł), co pozwoliło na wykonanie wysokiego skoku jakościowego, gdy idzie o infrastrukturę drogową w naszej gminie. Wykonano nowe drogi, dokonano też remontu istniejących dróg asfaltowych na skalę, której wielkość gdy idzie o ilość wykonanych zadań drogowych nie miała dotychczas miejsca w naszej gminie. Pragnę zauważyć, że nie ma - póki co - żadnego programu, który dofinansowywałby remonty gminnych dróg asfaltowych. Czynimy to wyłącznie ze środków własnych. Wartość całorocznych zadań drogowych zamyka się kwotą 1.212.486,92 zł. Z tego pozyskano dofinansowanie ze środków zewnętrznych na kwotę 433.201,24 zł. (PROW – 207.070,89 zł, FOGR – 116.250,00 zł, powiat wągrowiecki – 154.880,35 zł.). I tak, wykonano:

1. Pobudowano nową drogę asfaltową Srebrna Góra – Komasin: koszt całkowity 325.429,66 zł, dofinansowanie PROW – 207.070,89 zł;
2. Pobudowano nową drogę asfaltową z dojazdem do gruntów rolnych Aleksandrowo – Graboszewo: koszt całkowity 212.519,52 zł, dofinansowanie FOGR – 116.250,00 zł;
3. Położono nową nawierzchnię asfaltową na drodze stacji Rusiec w kierunku Dziewierzewa za kwotę 69.121,88 zł;
4. Położono nowe nawierzchnie asfaltowe na odcinkach dróg:
 - Rusiec, tzw. ul. Graboszevska oraz Wapno, ul. Kopernika za kwotę 124.104,79 zł;
5. Położono nową nawierzchnię asfaltową na ul. Sportowej w Wapnie (4 odcinki) za kwotę: 104.925,15 zł;
6. Położono nową nawierzchnię asfaltową na odcinku ul. Pocztowej w Wapnie (w kierunku kościoła) za kwotę 17.638,20 zł;
7. Położono nową nawierzchnię asfaltową na drodze w Podolinie w kierunku „Maszpolu” za kwotę 20.162,16 zł;
8. Położono nową nawierzchnię asfaltową na ul. Poprzecznej w Stołężynie (3 odcinki) na kwotę 34.778,16 zł;
9. Położono nową nawierzchnię asfaltową na ul. Śniadeckich w Wapnie (2 odcinki) za kwotę 110.727,06 zł;

Droga Srebrna Góra - Komasin

ul. Sportowa

10. Położono nową nawierzchnię asfaltową na odcinku ul. Czarna Droga w Wapnie za kwotę 88.274,03 zł. ze środków powiatu wągrowieckiego, wspartych środkami Gminy Wapno w kwocie 20.000,00 zł;
11. Pobudowano chodnik na ul. Piaskowej w Wapnie (3 etap) na kwotę 7.949,99 zł;
12. Pobudowano chodnik na ul. Górniczej w Wapnie (2 etap) na kwotę 51.606,32 zł. ze środków powiatu wągrowieckiego, wspartych środkami Gminy Wapno na kwotę 10.000,00 zł;
13. Powiat wągrowiecki na naszą prośbę dokonał systemem gospodarczym przebudowy skrzyżowania przy wlocie do Wapna od strony Gołańczy. Koszt wykonania tego zadania został oszacowany na kwotę 45.000,00 zł.

Obok poważnych zadań inwestycyjnych udało się również w 2017 r. dokonać systemem gospodarczym powiększenia bazy parkingowej przy Ośrodku Zdrowia w Wapnie. Dokonano również częściowych wymian lamp rtęciowych na sodowe, bądź instalacji nowych lamp w sołectwach Wapno Północ i Południe, Rusiec czy też Komasin. Pobudowana została w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków w Wapnie bezobsługowa stacja bazowa telefonii komórkowej WAG3061 sieci Play. Zaangażowaliśmy się mocno finansowo w wspieranie nowych form życia kulturalnego w naszej gminie, takich jak: warsztaty taneczne, nauka gry na gitarze, warsztaty rzeźby czy też rękodzieła ludowego. Udzieliliśmy ogromnego wsparcia finansowego w organizację półkolonii dla dzieci z naszej gminy.

Realizowany był nadal przy współpracy z Centrum Kompetencji w Poznaniu projekt „Aktywna Mama” służący sprawowaniu opieki nad dziećmi w wieku od 1 – 3 lat. Trwają prace nad dalszą możliwością kontynuowania tego projektu, jak również kolejnego pn. Kompleksowy Program Usług Opiekuńczych dla starszej społeczności naszej gminy, który z rokiem 2018 ma się przekształcić w nowy projekt partnerski z powiatem wągrowieckim pn. Kompleksowy Program Usług Opiekuńczych i Zdrowotnych świadczonych w społeczności lokalnej powiatu wągrowieckiego, dla niesamodzielnych osób starszych i ich opiekunów. Warto również zauważyć, że firma „Hawa” z Gniezna dokonała modernizacji stacji paliw w Wapnie, co w sposób znaczący poprawiło komfort obsługi klientów.

Dziękuję tym Wszystkim, którzy poprzez swoje osobiste zaangażowanie przyczynili się do wykonania całorocznych zadań, służących pomnażaniu dobrobytu naszej małej wapińskiej gminy. Dziękuję szczególnie radnym i sołtysom, pracownikom Urzędu Gminy w Wapnie, pracownikom i kierownikom gminnych jednostek budżetowych, organizacjom społecznym i ich członkom za każdą społeczną inicjatywę.

Z wyrazami szacunku:

Wójt Gminy Wapno
Zbigniew Grabowski

Droga w Stołężynie

Remont ulicy Poprzecznej w Stołężynie

Firma Kowalski Budownictwo Sp. z o.o. ze Żnina stosownie do zamówienia z dnia 25 października br. dokonała odcinkowego remontu drogi gminnej w Stołężynie (ul. Poprzeczna) w formie wykonania 4 cm nakładki bitumicznej. Wartość wykonanych prac zamknęła się kwotą 34.778,16 zł. Odbiór prac nastąpił 10 listopada br.

Przebudowa drogi Aleksandrowo - Graboszewo

W wyniku ogłoszonego 13 października br. przetargu na przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych Aleksandrowo – Graboszewo wykonawcą została wybrana firma Kowalski Budownictwo Sp. z o. o. ze Żnina. Zgodnie z zawartą umową z dnia 30 października 2017 r. oraz protokołem końcowym z dnia 14 listopada 2017r. nastąpił odbiór prac, wycenionych na kwotę 212.519,52 zł z dofinansowaniem z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych kwotą 116.250,00 zł. Gratulujemy mieszkańcom obu sołectw nowo oddanej drogi, która polepszy dojazd do ich pól uprawnych.

Powiatowy budżet obywatelski

Zakończyło się liczenie głosów i ich weryfikacja przez komisję do spraw budżetu powiatowego w wągrowieckim starostwie. W tym roku głos w ramach podziału powiatowej kasy oddało ponad 17 tysięcy mieszkańców powiatu.

Zgodnie z założeniem zrealizowane miały być trzy zadania w zależności od wartości. Jak się jednak okazuje zrealizowanych zostanie... siedem zadań!

Wśród zadań dużych najwięcej głosów otrzymała przebudowa drogi z Runowa do Potulic. Na to zadanie głosowało ponad 5900 mieszkańców powiatu.

Ponad 1100 głosów otrzymała natomiast przebudowa chodnika w Srebrnej Górze pod Wapnem. To zadanie, które doczeka się realizacji jeśli chodzi o zadania średnie.

Wśród zadań małych realizacji doczeka się aż pięć z sześciu zgłoszonych zadań.

Powiat w ramach budżetu obywatelskiego w przyszłym roku zamontuje aktywne znaki na ulicy Lipowej w Gołańczy, znak STOP w Rybowie, włączy się w organi-

zację powiatowych turniejów piłki nożnej 2006 i młodszych, będzie propagował walory przyrodnicze poprzez doposażenie Bracholińskiej Ostoi oraz włączy się w aktywizację sportowo-turystyczną mieszkańców. *(Przedruk za portalem Wągrowiec – NaszeMiasto.pl)*

Dziękujemy tym Wszystkim, którzy wykazali się obywatelską postawą i zagłosowali na realizację zadania dla mieszkańców Srebrnej Góry. Było to drugie już podejście do tego zadania, tym razem zakończone sukcesem. Wyniki głosowania pokazują jednoznacznie, że przy wielkim społecznym zaangażowaniu można realizować wytyczone cele. Gratulujemy mieszkańcom Srebrnej Góry determinacji w zbieraniu podpisów wsparcia, co skutkuje tym, że w najbliższej już przyszłości (2018r.) powstanie nowy chodnik przy drodze powiatowej nr 1580P w m. Srebrna Góra, który poprawi bezpieczeństwo przemieszczania się mieszkańców.

Zbigniew Grabowski

Stacja PLAY

Informujemy, że w miesiącu listopadzie 2017 roku spółka P4 z siedzibą w Warszawie operator sieci komórkowej PLAY wykonał inwestycję polegającą na budowie bezobsługowej stacji bazowej telefonii komórkowej WAG3061 sieci Play na działce o nr ewid. 184/13, obręb Wapno, gmina Wapno – teren przy oczyszczalni ścieków.

Wybudowany maszt telekomunikacyjny mierzy 64 metry wysokości.

Powyższa infrastruktura w znacznym stopniu poprawi dostęp do usług 4G dla mieszkańców.

Podziękowanie!

Wszystkim, którzy w tak bolesnych dla nas chwilach dzielili z nami smutek i żal, okazali wiele serca, duchowego wsparcia, współczucia i życzliwości, wzięli liczny udział w uroczystościach pogrzebowych śp. Józefy Okoń, a w szczególności księdzu Adamowi Dyderskiemu, Mieszkańcom wsi Podolin, Delegacjom, Przyjaciołom, Sąsiadom, Znajomym - za okazaną pomoc, współczucie, wieńce, kwiaty i modlitwy z serca dziękujemy i składamy serdeczne „Bóg zapłać!” . Wasza obecność w tak trudnej dla nas chwili stanowiła wielką pociechę i duchowe wsparcie.

Rodzina

99 rocznica odzyskania niepodległości

Tradycyjnie już w dniu Narodowego Święta Niepodległości przedstawiciele władz samorządowych gminy Wapno i wapińskich instytucji złożyli symboliczne kwiaty i zapalili znicze pod Obeliskiem ku czci Bohaterów Poległych i Pomordowanych za Wolność Ojczyzny. W upamiętnieniu 99 rocznicy odzyskania niepodległości wzięli udział: Wójt Gminy Wapno, Przewodniczący Rady Gminy Wapno, Wicedyrektor Szkoły Podstawowej w Wapnie i poczet sztandarowy z opiekunką samorządu uczniowskiego, przedstawiciele Rady Rodziców oraz Biblioteki Publicznej i Przedszkola w Wapnie, a także członkowie wapińskiego chóru. Krótką mowę poświęconą odzyskaniu przez Polskę niepodległości wygłosił wójt gminy. Zgromadzeni odśpiewali hymn i dwie pieśni patriotyczne. Przedstawiciele władz gminnych udali się także do Srebrnej Góry, gdzie na miejscowym cmentarzu złożyli kwiaty na grobie - pomniku Powstańców Wielkopolskich.

M.R.

„Teatr „Duet” w bibliotece

23 września gościliśmy w naszej bibliotece teatr „Duet” z Krakowa, który zaprezentował dzieciom w wieku przedszkolnym historię pewnego uroczego pieska. Aktorzy w pięknej scenerii, wprowadzili dzieci w świat bajki i zabawy. Przedstawiony spektakl pt: „Regio” - to śmieszne, żartobliwe przygody pewnego kundelka i jego podwórkowych przyjaciół. Zwierzątka musiały połączyć swe siły, aby przechrzyć sprytnego i prze-

biegłego lisa. Dzieci świetnie się bawiły, chętnie włączały się do wspólnej zabawy z aktorami. Takie wesołe spektakle uczą, bawią i zawsze zawierają morał. Przedstawienie pokazało maluchom, że niesienie pomocy innym oraz dobre zachowanie jest opłacalne – dobro zawsze powraca z podwójną mocą.

Z myślą o najmłodszych...

ANDRZEJKI!

Imprezy dla dzieci organizowane przez ks. Proboszcza Zbigniewa Plewa z Dziewierzewa zawsze cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród najmłodszych. Koniec listopada to czas zbliżających się Andrzejek, które są okazją do hucznej zabawy tuż przed Adwentem. Z tego względu w piątek 24 listopada 2017 r. w Parafii pw. św. Jakuba Apostoła w Dziewierzewie odbyły się Andrzejki dla najmłodszych. Miejscem zabawy było Centrum Kultury Wiejskiej w Ruścu.

Uroczystość rozpoczęła się po Mszy Świętej o godzinie 18:00. Nad całością czuwał ks. Proboszcz Zbigniew Plewa. Na sali bawiło się

ponad 80 dzieci wraz z rodzicami nie tylko z samej parafii, ale również z Wapna, Podolina, Srebrnej Góry, Damasławka i z innych miejscowości. Całość spotkania umilał przygotowany dla dzieci stół z słodyczami i owocami, a dorośli mogli skosztować domowego ciasta i kawy. Cały wieczór był pełen atrakcji oraz przebiegał w miłej i przyjaznej atmosferze. Impreza była przednia, bowiem animatorki nie pozwoliły nudzić się dzieciom. Moc niezapomnianych wrażeń wśród najmłodszych przyniosło „kręcenie” waty cukrowej. Dzieci tańczyły, bawiły się, uczestniczyły w ciekawych konkurach i zabawach. Było głośno i radośnie.

Wiele uśmiechów na twarzy wywołały tańce z postacią Minionka. Nie zabrakło też licytacji z atrakcyjnymi nagrodami.

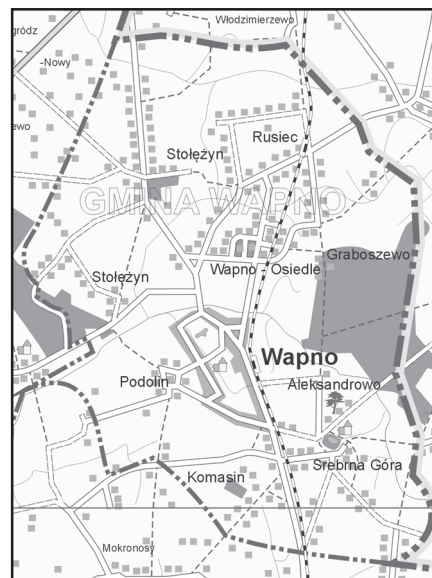
Na zakończenie wspólnej zabawy andrzejkowej ks. Proboszcz Zbigniew Plewa rozdał przygotowane paczki z upominkami i słodkościami dla każdego dziecka. Mimo późnej pory dzieci szczęśliwie wróciły do swoich domów, oczekując kolejnych imprez organizowanych z myślą o najmłodszych.

Spacerkiem po gminie Wapno

Wapno

część druga

Pisałem w poprzedniej części opracowania, że pierwsze wzmianki dotyczące Wapna i jego właścicieli sięgają roku 1299 (komes Adam), zaś kolejne 1358 (Obolito – Hipolit) czy też 1365 (arcybiskupstwo gnieźnieńskie). W wieku XV i XVI Wapno znajduje się w rękach rodu Potulickich. Poznańskie księgi ziemskie (8587 (Opalenica) Nr 9 gr. 1386 informują, że właścicielem Wapna w 1478r. jest wówczas Przecław Potulicki, kasztelan rogoziński, który na części swych dóbr „oprawiał posag i wiano (zabezpieczenie prawne majątku – dopisek Z.G.) swej synowej Katarzyny, żony Wojciecha, córki kasztelana santockiego Piotra Bilińskiego z Opalenicy”. W 1486 r. Wojciech Potulicki (syn Przecława) rezygnuje, między innymi z Wapna na rzecz brata Stanisława Potulickiego. Ów Stanisław wyderkowuje (wydzierżawia) Wapno w 1493 r. Katarzynie, córce Macieja Trzebowskiego. Z kolei w 1507 r. na zasadzie wyderkowania pojawia się, jako właściciel Wapna kapituła kat. Poznańska. W 1519 r. kolejny z Potulickich, Mikołaj daje wieś Wapno w dożywocie swej żonie Małgorzacie, córce Abrahama Kiełłowskiego, jednakże już w 1531 r. ich córka Dorota Potulicka, żona Wacława Zaremby z Kalinowej

wraz ze swymi siostrami (Zofia Zaremba, żona Jana Zaremby i Anna – panna) wydzierżawiają Wapno za 5.000 zł Andrzejowi Grodzieńskiemu. Należy mniemać, że kolejnym dzierżawcą Wapna był Stefan Grodzieński przeciwko, któremu toczy w 1539 r. sprawę o dobra... Potulice, Rumnowo, Rudnicze i Wapno, wspomniana już Małgorzata Kiełłowska, żona Mikołaja Potulickiego.

W 1553 r. Zofia, wdowa po Janie Zarembie sprzedaje wsie Rudnyki i Wapno drugiemu mężowi, Stanisławowi Dziaduskiemu za 15.000 zł, a ten z miłości ku żonie daje jej owe dobra w 1554 r. w dożywocie (ot, takie to były czasy). Z kolei w 1559 r. Katarzyna Dziaduska, córka Stanisława, a żona Piotra Barzy, dziedzica Błozwi daje (zapewne sprzedaje) oprócz innych dóbr, także Wapno – Andrzejowi Zebrzydowskiemu z Więcborka. Ten wydzierżawia z kolei Wapno Maciejowi Raczyńskiemu. Inny z Zebrzydowskich, Stanisław wyderkowuje w 1591 r. Wapno na rok Janowi Przysieckiemu za 3.300 zł, zaś w 1592 r. Adamowi Smoszewskiemu, synowi Andrzeja również za 3.300 zł. Synowie Stanisława Zebrzydowskiego (Mikołaj i Bartłomiej) swój dział do wsi Wapno sprzedają

w 1594r. bratu Andrzejowi za 4.000 zł, a ten sprzedaje ów dział Adamowi Smoszewskiemu za 6.000 zł, jak również kolejny w 1595 r. za 2.000 zł.

W 1577r. pobór podatku odbywał się w Wapnie z 15 łanów osiadłych (Pawiński s. 189). W 1579 r. było już jednak 14 śladów osiadłych, 2 ślady puste, 2 zagrodników oraz osiadły tu rzemieślnik (Pawiński s. 189). W 1618 r. wieś Wapno miała 12 łanów osiadłych. Suma podatków wynosiła 12 fl. (Parczewski s. 258). W 1655 r. Maciej Smuszewski ze swoich wsi, w tym Wapna, gdzie było 12 łanów wraz z dziedzicami innych majątności wystawiają 3 zbrojnych na pospolite ruszenie (Teki Dworzaczka). Od schyłku XVI w., przez blisko sto lat wieś należała do Smuszewskich. W rok 1685 prawa własności odsprzedali oni Samuelowi Czarlińskiemu, skarbnikowi inflanckiemu za 14.000 zł [Teki Dworzaczka], chociaż jeszcze w 1678 r. Andrzej Smoszewski wyderkowuje Wapno za kwotę 10.000 zł Stefanowi Wąldowskiemu ze Słupów. Z kolei Czarlińscy, nowi właściciele Wapna wydzierżawiają je kolejnym posesorom, np. Trzeciński (1720 r.), by sprzedać

cd. na str. 8

dok. ze str. 7

Spacerkiem po gminie Wapno

je ostatecznie Kazimierzowi Chwiałkowskiemu. Ok. 1710 r. we wsi był 1 dym (Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k 77).

Po śmierci Kazimierza Chwiałkowskiego (1728 r.) wieś jest w rękach jego żony Anny ze Skrzetuskich. Taki stan rzeczy jest jeszcze w 1738 r., jednakże już w 1740 r. dziedzicem w Wapnie (również w Ruści i Stołężynie) jest Franciszek Junosza Bojanowski. Jest to najpewniej na zasadzie czasowej dzierżawy majątku, bo w 1759 r., jako właścicielka dóbr Srebrne Górki, Rusiec, Wapno, Stołężyn czy też Podolin figuruje nadal Anna ze Skrzetuskich, wdowa po Kazimierzu Chwiałkovskim. Wg niektórych źródeł wieś Wapno, licząca 14 kominów należy w 1775 r. do Józefa Radzimińskiego, sędziego ziemskiego gnieźnieńskiego (APP, Tabela Kcynia 37, k. 26). W 1788 r. wieś miała 14 dymów [Magazin für die neue Historie und Geographie, Bd. 22, Halle 1788, s. 65 (73)]. Wapno z rąk wdowy po Józefie Radzimińskim (zmarł w 1820 r.) wykupił Florian Wilkoński. Miało to się stać w roku 1826 (niektóre źródła podają też datę 1820), a już w 1828 r., aby poprawić kondycję finansową swoich majątków doprowadza on do uruchomienia w Wapnie kopalni gipsu.

Osobiście, bazując na opracowaniu Jerzego Palucha – Powiat wągrowiecki w prasie polskiej i urzędowej lat 1802 – 1918 jestem skłonny pochylić się nad datą 1826 r. dotyczącą wykupu Wapna przez Floriana Wilkońskiego. Wskazuje na to jednoznacznie ogłoszenie Królewskiego Pruskiego Sądu Ziemskiego w Gnieźnie z dnia 10 czerwca 1824 r. w gazecie Amtsblatt Bromberg, nr 26 z 25 czerwca

1824 r. o możliwości wydzierżawienia od św. Jana na 3 lata wsi Srebrna Góra i Wapno, należących do pozostałości po Michalinie Radzimińskiej (wdowa po Józefie Radzimińskim – dopisek Z.G.). Ponadto potwierdzeniem tego stanu rzeczy jest kolejne ogłoszenie z dnia 1 września 1825 r. Królewskiego Pruskiego Sądu Ziemskiego, zawarte w Gazecie Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, nr 96 z 30 listopada 1825 r. następującej treści: (...) Droga publicznej licytacji mają być sprzedane pozostałe po Michalinie Radzimińskiej i należne sukcesorom dobra... b/ Wapno (oszacowane sądownie na 20.981 tal. 14 sgr. 3 i 2/3 fen. Ustala się trzy terminy licytacyjne: dzień 1 marca, dzień 2 czerwca i dzień 2 września 1826 r. przed sędzią ziemiańskim Jekel.

Warto w tym miejscu pochylić się, chociaż na chwilę nad sytuacją, która miała miejsce w 2 połowie XVIII wieku w Rzeczypospolitej. Chyliła się ona ku upadkowi, z którego nie zdołał podźwignąć jej król Stanisław August Poniatowski. Efektem słabnącej pozycji na arenie międzynarodowej (przy jednoczesnym wzroście znaczenia naszych sąsiadów) stały się rozbiory. W wyniku drugiego z nich, który został przypieczętowany traktatem podpisanym, 23 stycznia 1793 r. pomiędzy carycą Katarzyną

II, a królem Prus i elektorem brandenburskim Fryderykiem Wilhelmem II, Wągrowiec, a tym samym Wapno i inne miejscowości wchodzące dziś w skład naszej gminy – w ramach prowincji Prusy Południowe – znalazły się w granicach państwa pruskiego. Ten stan rzeczy formalnie trwał do lipca 1807 r., kiedy to – na mocy ustaleń pokojowych poczynionych w Tylży (dziś to miasto Sowieck w obwodzie kaliningradzkim Rosji) – Napoleon Bonaparte „podarował” Polakom Księstwo Warszawskie. Obejmowało ono między innymi (w swej części zachodniej) ziemie Wielkopolski. Powiat wągrowiecki (Wapno, Podolin czy też Stołężyn wchodziły ówczesnie w skład powiatu wągrowieckiego) stał się częścią departamentu poznańskiego w Księstwie Warszawskim.

W takich to warunkach politycznych nowy właściciel Wapna Florian Wilkoński, widząc dla siebie duże źródło dochodów decyduje się na wydobywanie gipsu metodą odkrywkową. Jego czapa wynosi w Wapnie ok. 170 m. Początkowo gips ten był wywożony z odkrywki do Nakła, gdzie był poddawany dalszej obróbce w tamtejszym młynie. Miejsce wywozu znajdowało się przy zakręcie drogi z Wapna do Podolina (dzisiejsze skrzyżowanie ulicy Pocztovej z Górnica). Wilkoński w 1835 r.

Górnicy Kopalni Gipsu w Wapnie 1905r.

- zdjęcie (widokówka) ze zbiorów Zbigniewa Zwierzykowskiego.

sprowadza ze Śląska Niemca B. Schreibera, pod którego kierunkiem wybudowano w Wapnie młyn do tłuczenia i przemiału gipsu, który od 1844 r. napędzany był maszyną parową. Schreiber stworzył też broszurę, która była zarazem reklamówką i cennikiem na produkowany w Wapnie gips i została wydana w 1836 r. w Poznaniu czcionkami drukarni Bentla. Nosiła ona tytuł: „O użytku i użyciu gipsu”. Amsblatt Bromberg, nr 28 z 10 lipca 1835 r. tak pisze o budowie młyna w Wapnie: „Dziedzic dóbr Wilkoński w Wapnie, każe teraz znajdujący się tam gips wyrobić porządnie i tenże na materiał mierzwy i do budowy przysposobić. Do zamiaru tego już po inspektorze huty zaangażował i zamierza wybudować młyn koński ze stępami. Wilkoński namysła rozpocząć sprzedaż gipsu w końcu sierpnia roku bieżącego i zamierza dla ułatwienia sprzedaży w Nakle, Bydgoszczy, Poznaniu i w innych miastach składy urządzić i w miarę możliwości mierne ceny ustanowić. Na pożyteczne to przedsięwzięcie Wielmożnego Wilkońskiego zwracamy uwagę publiczności z tym nadmienieniem, że gips w Wapnie szczególniejszej jest dobroci. Bydgoszcz, dnia 18 czerwca, Wydział Spraw Wewnętrznych”.

Kopalnia gipsu w Wapnie się rozwijała. Dbano zarazem o reklamę dotyczącą sprzedaży produktu. I tak: 20 listopada 1842 r. Florian Wilkoński w Gazecie Wielkiego Xsięstwa Poznańskiego, nr 280 uwiadamia: Mając w tym roku znaczny zapas gipsu marmurowego, miało mielonego do mierzwienia (...), przypominam Szanownym Obywatelom, którzy zamówili lub kupić sobie życzą, aby po takowy przysłać. Ceny są stałe: a/ centnar berliński (50 kg) gipsu niepalonego miało mielonego do mierzwienia 10 groszy

6 fenigów, b/ centnar berliński gipsu palonego miało mielonego do budowy, sztukaterii – 20 srebrnych groszy, c/ centnar berliński gipsu surowego w kamieniach z skały 7 srebrnych groszy 6 fenigów. Wolno każdemu swoje beczki, miechy lub hele (wóz konny – dopisek Z.G.) przywieźć.

Wspominałem o tym, że młyn gipsowy w Wapnie napędzany był maszyną parową. Jako dowód niech posłuży artykuł w Gazecie Wielkiego Xsięstwa Poznańskiego, nr 23 z 27 stycznia 1844 r.: Dla kopalni w Wapnie w dobrach Wilkońskiego ukończona została machina parowa do mielenia gipsu. Kopalnia ta przyczyni się do wzbogacenia naszego Księstwa, szczególnie rolnictwa, do którego coraz więcej używa się surowego gipsu. Urządził tej fabryki inżynier Netrebski nie omieszkaj jej bliższe szczegóły udzielić czytelnikom w „Przewodniku rolniczo – przemysłowym W.X.P.” celem przekonania posiadzcicieli ziemi o zyskach, jakie mogą mieć przez gipsowanie roli i łąk.

Innowacje technologiczne i techniczne powodowały, że gips z kopalni w Wapnie taniał. Tak informuje o tym Gazeta Wielkiego Xsięstwa Poznańskiego, nr 292 z 12 grudnia 1844 r.: w narodowej naszej kopalni gipsu w Wapnie przedstawiona została przez inżyniera Bergena z Berlina i na nowo urządzona maszyna do mielenia gipsu, co daje możliwość przy posiadaniu znacznego zapasu gipsu mielonego na niżenie jego ceny w taki sposób, iż od dnia dzisiejszego w miejscu w kopalni gipsu w Wapnie po 7 srebrnych groszy i 6 fenigów sprzedaje centnar berliński gipsu mielonego do mierzwienia (poprzednio tyle kosztował centnar berliński gipsu surowego w kamieniach ze skały – dopisek Z.G.). Zawiadamiam o tym

wszystkich interesantów i zwracam uwagę na stosowną porę i dobrą drogę. Florian Wilkoński.

Na wystawie płodów przemysłu w Berlinie, dziedzic i właściciel młyna gipsu Florian Wilkoński otrzymał publiczną pochwałę, o czym informuje Gazeta Wielkiego Xsięstwa Poznańskiego, nr 47 z 25 lutego 1845 r.

O potrzebie zatrudnienia nowego młynarza informuje z kolei Amsblatt Bromberg, nr 12 z 19 marca 1847 r.: od św. Wojciecha (23 kwietnia – dopisek Z.G.) będzie opróżnione miejsce młynarza gipsu w Wapnie. Kto takowe przyjmie, winien złożyć 150 talarów kaucji. Dochód wynosi przy dołożonej pilności najmniej 300 talarów. Florian Wilkoński.

Właściciel Wapna w trudnej sytuacji politycznej naszego kraju wykazywał się wielką dozą patriotyzmu. Wziął udział w Powstaniu Listopadowym 1830/31, a także w Wiośnie Ludów 1848 r., prawdopodobnie w walkach o Kcynię. Został po tych patriotycznych wystąpieniach uwięziony wraz ze swym ekonomem. Według rodzinnych przekazów jego aktywność polityczna sprawiała, że był nagminnie inwigilowany przez powiatową policję w Wągrowcu. Miało to z czasem doprowadzić do wyzybywania się swoich własności. 21 kwietnia 1861 r. w Dzienniku Poznańskim, nr 93 pojawia się ogłoszenie Sądu Powiatowego w Wągrowcu z dnia 15 kwietnia 1861 r. o sprzedaży dóbr szlacheckich Wapno, obszaru 1435 mórg 145 prętów kwadratowych roli, z których 1088 mórg 40 prętów kwadratowych łąk z pokładem gipsowym, oszacowane przez towarzystwo kredytowe na 336.362 talary 12 sgr. i 9 fenigów. Przestrzeń pokładu gipsowego składa się z 76

dok. ze str. 9

Spacerkiem po gminie Wapno

mórg; wartość pokładu gipsowego oszacowana została według znawców na 380.000 talarów, tylko w miarę obliczenia wartości 273.409 talarów 17 sgr. 6 fenigów średniego dochodu z sześciu lat, w których kopalnia była w biegu. Ostatecznie Wapno zostaje kupione przez Bolesława Moszczeńskiego na subhaście (przymusowej licytacji) w 1866r. za kwotę 134.050 talarów. Zaś Florian Wilkoński zmarł 27 lutego 1872 r. w Poznaniu.

Nowemu właścicielowi Wapna nie zależało chyba zbyt na produkcji rolnej. Zamierzał on zapewne bardziej skupić się na eksploatacji gipsu, stąd odbywa się 28 czerwca 1867 r. w Wapnie licytacja koni, bydła rogatego, drobiu, wozów, pługów i sprzętu gospodarskiego po poprzednim właścicielu, o czym informuje Dziennik Poznański, nr 141 z 22 czerwca 1867 r. Ruszyły też w wielkim tempie prace w kopalni gipsu. Niejaki dr. Kleinert pisze o tym niezwykle barwnie na łamach Dziennika Poznańskiego, nr 173 z 1 sierpnia 1869 r.: (...) Wywozi się z niej (kopalni – Z.G.) nie tylko bryły ziemi pokrywające, albo rozdzielające ściany gipsu, ale zostaje nawet w takich miejscach obnażony kamień łamany i częścią w tym surowym stanie, częścią mielony, przepalany, ładowany i we wszystkie strony rozsyłany. Wielkie dymu tumany wznoszą się wysokim kominem fabryki. Dysharmonijne głosy woźniców popędzających konie, mieszają się z tonami walców i kołataniem młyna, w którym kamień gipsowy bywa rozdrabniany. Z dala słychać silne uderzenia ogromnego dłuta, pracującego już w głębi przeszło 180 stóp, jeszcze w twardych gipsowych kamieniach, nie zawie-

rających już części wodnych. Analiza prób z głębokości 175 stóp dowodzi, że gips zawiera istotną część soli. Nie znaczy to jednak, że pod gipsem sól się znajduje.

Być może chcąc się o tym przekonać, a także o dalszej celowości prowadzenia eksploatacji gipsu, jak również określić granicę jego zalegania, zlecił Moszczeński w 1869 r. wykonanie odwiertów. Już na głębokości 36,3 m napotkano stężoną 2,5% solankę, na którą chcąc ją (być może) eksploatować uzyskał w dniu 9 marca 1870 r. nadanie decyzją Wyższego Urzędu Górniczego we Wrocławiu, nazwane od jego imienia „Bolesław”. Powierzchnia tego nadania wynosiła 160 ha. Przez pogłębiony otwór wiertniczy udało się zaś dotrzeć w 1871 r. do soli kamiennej, która zalegała już na głębokości 160 m. 7 czerwca 1873 r. udało się Bolesławowi Moszczeńskiemu uzyskać prawo eksploatacji soli na polu górniczym, nazwanym od jego nazwiska „Moszczenno”. Miało ono powierzchnię 214 ha na terenach wokół kopalni gipsu, będących jego własnością w Wapnie, a także częściowo na terenach Srebrnej Góry, która była również własnością Moszczeńskich.

Gazeta Toruńska, nr 146 z 29 czerwca 1872 r. pisze tak o tym

fakcie: Bolesław Moszczeński z Wapna dokopał się soli na głębokości 512 stóp, zaś Kurier Poznański, nr 153 z 8 lipca 1873 r. sugeruje, że: (...) Właścicielowi Bolesławowi Moszczeńskiemu pewne stowarzyszenie niemieckie oferowało 1,5 miliona marek za to złożę, ale Moszczeński sam zamierza założyć tu kopalnię.

Prawda historyczna jest jednak inna. Moszczeński zdając sobie sprawę z kosztów inwestycyjnych, którym nie był w stanie poddać, a także wiedząc, że prowadzone są od 1869 r., nieskuteczne, póki co wiercenia w poszukiwaniu soli w Inowrocławiu, próbował sprzedać rządowi pola górnicze, zanim jeszcze uzyskał na nie nadania górnicze. Kiedy jednak w 1871 r. nawiercono w Inowrocławiu solankę, a następnie dowiercono się też soli, aż do głębokości ponad 300 m, rząd zrezygnował z pertraktacji z Moszczeńskim. Nie bez znaczenia był też tutaj fakt, iż Inowrocław posiadał już od 26 maja 1872 r. linię kolejową Poznań – Inowrocław – Bydgoszcz. W Wapnie miało to nastąpić dopiero 1 listopada 1887 r. (linia Gniezno – Nakło).

Moszczeński skupił się więc na kopalni gipsu, w której praca do łatwych nie należała, a była wręcz niebezpieczna. Przekaz historyczny

Budynek młyna Kopalni Gipsu w Wapnie - początek XX wieku
- zdjęcie (widokówka) ze zbiorów Zbigniewa Zwierzykowskiego.

mówi o tym niewiele, jednak Kurier Poznański, nr 230 z 8 października 1873r. informuje: W zeszły wtorek zdarzył się w kopalni wapna (miało być zapewne gipsu – dopisek Z.G.) pana Moszczeńskiego w Wapnie wypadek. Już trzeci robotnik został zabity w wyniku nieostrożności przy wybuchu ładunku rozsadzającego kamień (...).

Wspominany już przeze mnie w opracowaniu o Wapnie Edmund Callier, dokonał w 1885 r. opisu samego Wapna z autopsji (pozycja: E. Callier, Powiat Żniński, Poznań 1893 r.): „Wapno leży przy trakcie wiodącym z Gniezna do Nakła i przy drodze żelaznej, bieżącej równolegle z traktem. Składa się z dworu, hub włościańskich i kopalni gipsu, która znajduje się tuż przy dworcu kolei żelaznej, na południowym obszarze Wapna. Dwór z kaplicą i zabudowaniami swymi rozłożył się między kopalnią, a Hubami, które zajmując północną

część obszaru. Cegielnia stoi o 1100 kroków na północny zachód od kaplicy. Folwark Wapienka przypiera do dworu. Z pomienionego traktu wychodzą dwie drożyny do Podolina - Wilkonicy (leśniczówki stołężyńskiej) i Ruśca. Poprzecznicą, nad którą rozłożyły się Huby Wapienkie przecina trakt drogą rusiecką i koleją żelazną, zdążającą do drogi wiodącej z Graboszewa do Żurawi. Struga powstająca przy granicy Srebrnej Góry płynie od wschodu ku zachodowi, przeżyna trakt nakielski przy dworze, zasila się z lewego brzegu strumykiem, odgraniczającym Wapno od Stołężyna i spływa do Jeziora Czeszewskiego. Drobne zbiorniki wód rozrzucone na obszarze Wapna nie mają odpływu. Na Hubach Wapienkich stoją dwa wiatraki. U źródeł wspomnianej strugi wytknięto punkt trygonometryczny 99,1 a drugi 115,6 m n.p.m. między dworem a Hubami. Droga żelazna wznosi się na obszarze Wapna

w kierunku północnym od 100,6 do 102,2 (m n.p.m.), powierzchnia przy kopalni gipsu 91,7, przy dworze 99, a na Hubach 108,3 m n.p.m. (...) Pokłady torfu znachodzą się na zachodnich łąkach dworskich, tudzież na łąkach włościańskich wzdłuż strugi stołężyńskiej. Huby wapienkie mają 11 dymów, 80 mieszkańców i 258 ha obszaru, między którymi 220 roli i 21 ha łąk.” Dwór w Wapnie miał w roku 1885 razem z kopalnią gipsu 3 domy i 16 mieszkańców. Ogółem Wapno liczyło w tym czasie 322 mieszkańców.

Opis zawiera, jak widać pewne nieścisłości, ponieważ w 1885 r. nie było jeszcze w Wapnie drogi żelaznej (być może była już w budowie? – dopisek Z.G.). Ponieważ publikacja Calliera ukazała się drukiem dopiero w 1893 r. dopełnił on w niej zapewne znany sobie fakt uruchomienia linii kolejowej w 1887 r.

Zbigniew Grabowski

Torba medyczna dla ochotników

Zarząd firmy ENEA w Warszawie po współpracy z OSP w ramach usuwania szkód po nawałnicach które miały miejsce we sierpniu i wrześniu 2017 r., podjął decyzję o dofinansowaniu Ochotniczych Straży Pożarnych które są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Pragniemy poinformować że strażakom z jednostki OSP Wapno, w dniu 12 grudnia 2017 r. została wręczona, przez przedstawicieli firmy ENEA, torba medyczna.

Zestawy medyczne przekazane jednostką OSP, składają się z elementów niezbędnych do ratowania

ludzkiego życia, w tym między innymi: materiałów opatrunkowych, szyny do unieruchomienia złamań, koce termiczne, rurek ustno-gardłowych, kołnierzy ortopedycznych szyjnych, płynów do przemywania oczu i noży do cięcia pasów bezpieczeństwa ze zbijakiem szyb.

W dalszej części spotkania rozmawiano o współpracy podczas anomalii pogodowych skutkach przy ich usuwaniu a także kontynuowaniu dalszej współpracy jakie spoczywają na niesieniu pomocy poszkodowanym mieszkańcom naszych gmin powiatu

wągrowieckiego.

Pragnę poinformować, że jednostka OSP Wapno została włączona decyzją Komendanta Głównego PSP do KSR-G w maju 1997 r.

Prezes ZG ZOSP RP
w Wapnie
Kazimierz Koliński

50 lat pożycia małżeńskiego

W dniu 24 listopada 2017 r. w Urzędzie Gminy w Wapnie odbyły się uroczystości jubileuszowe z okazji 50-lecia pożycia par małżeńskich z Gminy Wapno. Te wspólne przeżyte 50 lat, to symbol wierności i miłości rodzinnej, to dowód wzajemnego zrozumienia istoty związku małżeńskiego, to wzór i piękny przykład dla młodych pokoleń.

Odznaczenia "Za długoletnie pożycie małżeńskie", przyznane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę otrzymali:

- Stanisław i Kazimiera Lemańscy (*data ślubu 03.06.1967 r.*),
- Bronisław i Stanisława Pawliccy (*data ślubu 09.09.1967 r.*),
- Władysław i Marianna Przeworek (*data ślubu 25.03.1967 r.*),
- Jerzy i Zdzisława Czajkowsky (*data ślubu 25.11.1967 r.*).

Aktu wręczenia medali dokonał Zbigniew Grabowski – Wójt Gminy Wapno przy udziale Moniki Skrzyckiej – Zastępcy Kierownika USC. Spotkanie odbyło się w miłej i serdecznej atmosferze. Były gratulacje, życzenia, kwiaty, wspomnienia oraz pamiątkowe zdjęcia. Jubileusz uświetnił występ miejscowego chóru.

Medale zostały również przyznane dla par małżeńskich, które nie mogły wziąć udział w uroczystości ze względu na stan zdrowia. Są to:

- Leon i Danuta Sokołowscy (*data ślubu 24.06.1967 r.*),
- Jan i Zofia Szatanik (*data ślubu 29.04.1967 r.*).

Wszystkim parom małżeńskim jeszcze raz serdecznie gratulujemy i życzymy długich i pogodnych lat życia oraz kolejnych pięknych jubileuszy.

Leon i Danuta Sokołowscy

50 lat pożycia małżeńskiego

Zdzisława i Jerzy Czajkowsky

Zofia i Jan Szatanik

Marianna i Władysław Przeworek

Kazimiera i Stanisław Lemański

Stanisława i Bronisław Pawlicy

INFORMACJA

GOSPODARKA ODPADAMI

Gmina Wapno informuje mieszkańców, że od 1 stycznia 2018 r. odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych będzie zajmowało się Przedsiębiorstwo Wielobranżowe LS-PLUS z Plewisk, ul. Szałwiowa 34A/2, które zostało wyłonione w drodze przetargu.

Firma LS PLUS do końca roku dostarczy mieszkańcom harmonogram odbioru odpadów zmieszanych i zbieranych selektywnie. Informację odnośnie zbiórki odpadów będzie można otrzymać w Urzędzie Gminy, a także na stronie internetowej Urzędu.

Do gromadzenia odpadów nie segregowanych - zmieszanych mieszkańcy mają obowiązek wyposażenia nieruchomości we własne pojemniki odpowiadające normom.

Informujemy również, że Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych Spółka z O.O. w Toniszewie od stycznia podwyższa opłaty za odpady komunalne zmieszane z 275,00 zł. na 325,00 zł., wzrost opłaty podwyższony jest wzrostem kosztów eksploatacji składowiska. Podwyżka opłat na Składowisku może spowodować również podwyższenie opłaty od mieszkańca.

Gmina prosi mieszkańców o zwrócenie szczególnej uwagi na segregację odpadów.

Informujemy, że będą prowadzone kontrole właścicieli nieruchomości którzy złożyli deklarację na odpady segregowane.

W razie pytań i wątpliwości prosimy o kontakt - Urząd Gminy Wapno tel. 67/2611459 lub osobiście pokój nr 6.

Turniej Tenisa Stołowego im. Grzegorza Pietrzyckiego

W sobotnie popołudnie w dniu Narodowego Święta Niepodległości w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Wapnie odbył się Turniej Tenisa Stołowego im. Grzegorza Pietrzyckiego (byłego dyrektora Zespołu Szkół w Wapnie). Turniej rozgrywany w dniu Święta Narodowego ma od kilku już lat rangę Mistrzostw Gminy Wapno w tenisie stołowym. Głównym organizatorem zawodów był p. Leszek Baczyński.

WYNIKI:

Kategoria Kadet:

I miejsce Wiktoria Kowalska,
II miejsce Julia Kowalska,
III miejsce Jakub Baczyński;

Kategoria Junior:

I miejsce Robert Baczyński,
II miejsce Paweł Przesławski,
III miejsce Artur Markiewicz;

Kategoria Senior:

I miejsce Grzegorz Kowalski,
II miejsce Bartosz Baczyński,
III miejsce Ryszard Baczyński

Sędzią głównym zawodów był p. Radosław Piechowiak

Ewidencja ludności w gminie Wapno

wg stanu na dzień 20 grudnia br.

Wykaz ilościowy mieszkańców:

Aleksandrowo	- 119 mieszkańców
Graboszewo	- 40 mieszkańców
Komasin	- 82 mieszkańców
Podolin	- 190 mieszkańców
Rusiec	- 167 mieszkańców
Srebrna Góra	- 323 mieszkańców
Stołężyn	- 537 mieszkańców
Wapno	- 1.617 mieszkańców

Ogółem gmina Wapno 3.075 mieszkańców w tym 3.021 stałych, 54 czasowych

Urodziny w okresie: 01.01.2017 – 20.12.2017 r. – 31 dzieci

Zgony w okresie: 01.01.2017 – 20.12.2017 r. – 26 osób

Najstarsi mieszkańcy gminy Wapno wg stanu na 20.12.2017 r.:

1. Lemańska Helena	- Stołężyn, ur. 20.01.1918 r.	7. Piel Kazimierz	- Rusiec, ur. 18.11.1922 r.
2. Chosińska Joanna	- Podolin, ur. 08.11.1918 r.	8. Hauke Monika	- Srebrna Góra, ur. 05.05.1923 r.
3. Antkowiak Franciszka	- Wapno, ur. 04.05.1920 r.	9. Nowak Władysława	- Wapno, ur. 04.03.1924 r.
4. Krawczyszyn Helena	- Srebrna Góra, ur. 05.06.1921r.	10. Wojtera Aniela	- Srebrna Góra, ur. 14.04.1924 r.
5. Mincewicz Marianna	- Srebrna Góra, ur. 10.08.1921r.	11. Strzelecki Stanisław	- Wapno, ur. 21.04.1924 r.
6. Śliwiński Bernard	- Srebrna Góra, ur. 08.04.1922 r.	12. Rajnik Mieczysław	- Wapno, ur. 22.07.1924 r.

70-lecie pożycia małżeńskiego

Rzadko spotykany jubileusz 70 – lecia pożycia małżeńskiego, czyli tzw. kamienne gody obchodzili mieszkańcy naszej gminy p.p. Kornelia i Kazimierz Brandtowie, mieszkańcy ulicy Piaskowej w Wapnie.

Ślub cywilny zawarli w budynku Gromadzkiej Rady Narodowej w Wapnie, 9 grudnia 1947 r., w którym również później czasowo zamieszkali, zaś swoje małżeństwo usankcjonowali ślubem kościelnym w kościele parafialnym pw. św. Mikołaja w Srebrnej Górze, którego udzielił im ksiądz Koczorowski w dniu 26 grudnia 1947 r. W 1955 r. rozpoczęli własnymi siłami budowę rodzinnego domu, do którego wprowadzili się w 1960 r. Od zaw-

sze parali się też ogrodnictwem, jednak nie tylko ono wypełniało ich życie zawodowe. Pan Kazimierz Brandt w latach 1954 - 1960 pracował też w Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Wapnie, gdzie zajmował się między innymi rejestracją poborowych. Rejestrował też daty urodzin, zgonów, ślubów, a nawet wizyty gości z innych miejscowości w gminie Wapno. Ciężył na nim także obowiązek rejestracji rowerów, bo o samochodach nikt wtedy jeszcze w gminie nie myślał.

Później sporo lat przepracował podobnie, jak żona w Kopalni Soli w Wapnie.

Małżonkowie żyjąc zgodnie i pracowicie doczekali się liczego potomstwa: 5 własnych dzieci (4 córki i syn), a także 9 wnuków i 3 wnuczek oraz 11 prawnuków i 7 prawnuczek. Zacznych Jubilatów

odwiedził przy tej szczególnej okazji Wójt Gminy Wapno Zbigniew Grabowski, obdarowując ich kwiatami oraz drobnymi upominkami, przekazując też okolicznościowe życzenia w imieniu własnym i mieszkańców naszej gminy. Szacownym Jubilatom życzymy dużo zdrowia, rodzinnego szczęścia oraz nieprzemijającej ochoty na dalsze życie.

50 lat pożycia małżeńskiego

Od lewej: Stanisława i Bronisław Pawliccy, Kazimiera i Stanisław Lemańscy, Zdzisława i Jerzy Czajkowscy, Marianna i Władysław Przeworek